

339/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet

a köztulajdonban álló gazdasági társaságok bels kontrollrendszerér l

A Kormány a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb m kódésér l szóló 2009. évi CXXII. törvény 11. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következ ket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb m kódésér l szóló 2009. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Takarékos tv.) alapján bels kontrollrendszer kialakítására és m ködtetésére köteles köztulajdonban álló gazdasági társaságokra és a bels kontrollrendszer kialakítását és m ködtetését a felügyel bizottságának javaslata alapján vállaló köztulajdonban álló gazdasági társaságokra terjed ki.

2. Értelmez rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

1. bels ellen rzés: a bels ellen rzés olyan független, objektív bizonyosságot adó eszköz és tanácsadói tevékenység, amely értéket ad a szervezet m kódéséhez és javítja annak min ségét. Módszeres és szabályozott eljárással értékeli és javítja a kockázatkezelési, a kontroll és az irányítási folyamatok hatékonyságát, ezáltal segíti a szervezeti célok megvalósítását;

2. bels ellen rzési vezet : a köztulajdonban álló gazdasági társaság bels ellen rzési egységének vezet je, ha a köztulajdonban álló gazdasági társaságnál egy f látja el a bels ellen rzést, akkor a bels ellen rzést ellátó személy;

3. bizonyosságot adó tevékenység: a költségvetési szervek bels kontrollrendszerér l és bels ellen rzésér l szóló kormányrendeletben meghatározott fogalom;

4. gazdasági társaság els számú vezet je: az irányítási jogkörrel rendelkező vezet tisztségvisel , több vezet tisztségvisel , vagy vezet tisztségvisel kb l álló testület esetén a társaság operatív irányítási jogkörrel rendelkező vezet je;

5. integritás: a köztulajdonban álló gazdasági társaság szabályszer , a köztulajdonban álló gazdasági társaság célkit zéseinek, értékeinek és elveinek megfelel m kódése;

6. nemzetközi bels ellen rzési standardok: a Bels Ellen rök Nemzetközi Szervezete által kiadott, a Bels Ellen rzés Szakmai Gyakorlatának Nemzetközi Keretrendszere által meghatározott, kötelező en alkalmazandó elemek (Küldetés, Alapelvek, Bels ellen rzés definíciója, Etikai kódex, Normák);

7. szervezeti integritást sért esemény: minden olyan esemény, amely a köztulajdonban álló gazdasági társaságra vonatkozó jogszabályoktól, bels szabályzatoktól, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság célkit zéseinek, értékeinek és elveinek megfelel m kódést l eltér;

8. tanácsadó tevékenység: a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je vagy a felügyel bizottság részére nyújtott, olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a bels ellen rzési vezet és a megbízó a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határozza meg anélkül, hogy a vezet i felel sséget a bels ellen r magára vállalná.

3. A gazdasági társaság els számú vezet jének a bels kontrollrendszer kialakításával és m ködtetésével összefügg feladatai

3. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je felel s a bels kontrollrendszer keretében a köztulajdonban álló gazdasági társaság m kódésében érvényesül

- kontrollkörnyezet,
- integrált kockázatkezelési rendszer,
- kontrolltevékenységek,
- információs és kommunikációs rendszer, és
- nyomon követési rendszer (monitoring)

kialakításáért, m ködtetéséért és fejlesztéséért.

(2) A bels kontrollrendszer kialakítása és fejlesztése során a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je figyelembe veszi a társaság legf bb szerve, a tulajdonosi joggyakorló, a felügyel bizottság, valamint a küls ellen rzés és a bels ellen rzés által a nemzetközi és hazai standardok és jó gyakorlatok ismeretében megfogalmazott ajánlásokat és javaslatokat.

(3) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je a köztulajdonban álló gazdasági társaság bels kontrollrendszerét - a szektor specifikus eltérések figyelembevételével - az állami vagy felügyeletéért felel s miniszter által az államháztartásért felel s miniszter egyetértésével közzétett irányelv megfelel alkalmazásával alakítja ki és m ködteti.

4. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je olyan kontrollkörnyezetet alakít ki, amelyben

- a szervezeti struktúra világos, a folyamatok átláthatóak, a szervezeti célok és értékek meghatározottak, ismertek és

elfogadottak,

- b) az etikus működést és a jogszabályoknak való megfelelést célul kitűzött szervezeti kultúra jön létre,
- c) a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok egyértelműek, megfelelően elhatároltak,
- d) az etikai elvárások meghatározottak, ismertek és elfogadottak,
- e) a humán erőforrás-kezelés átlátható,
- f) a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése biztosított,
- g) a szervezeten belüli összeférhetetlenség megelőzése biztosított és ellenőrzött.

(2) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője a jogszabályoknak való szervezeti megfeleléssel kapcsolatos intézkedések meghozatalakor figyelembe veszi az alábbi megfelelési alapelveket:

- a) a jogszabályoknak való megfelelés és az etikus működés összekapcsolása a köztulajdonban álló gazdasági társaság működési céljaival,
- b) az egyes megfelelési intézkedések kockázatalapú megközelítése,
- c) a megfelelési intézkedéseknek a köztulajdonban álló gazdasági társaság összes tevékenységi körében és vezetési szintjén való érvényesítése,
- d) a megfelelést támogató szervezeti egység vagy megfelelési tanácsadó részéről tájékoztatás nyújtása a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője részére a megfelelési kockázatokat bejelentő személy észrevételeiről, a kockázat csökkentéséhez szükséges intézkedésekről, a kockázattal érintett szervezeti egységekről és ezen intézkedések megtételéről,
- e) a köztulajdonban álló gazdasági társaság működése során észlelt jogszabálysértések megszüntetésének szervezeti szintű biztosítása.

(3) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője olyan stratégiát határoz meg, olyan szabályzatokat ad ki, valamint olyan folyamatokat alakít ki és módosít, amelyek biztosítják a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 7/J. § (3) bekezdésében meghatározott követelmények teljesülését.

(4) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője teljesítménymérési rendszert alakít ki és módosít a gazdasági társaság tevékenységére vonatkozóan.

(5) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője szabályozza a szervezeti integritást sértő események kezelésének, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét.

(6) A szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje tartalmazza

- a) a bejelentett vagy feltárt kockázatok és események előzetes értékelésének módszertanát,
- b) a bejelentés kivizsgálásához szükséges információk összegyűjtésének módját,
- c) az érintettek meghallgatásának eljárási szabályait,
- d) a vonatkozó dokumentumok átvizsgálásának szabályait,
- e) a szervezeti integritást sértő események elhárításához szükséges intézkedéseket és eljárási szabályokat,
- f) az alkalmazható jogkövetkezményeket,
- g) a bejelentő védelmére, a vizsgálat eredményéről való tájékoztatásra, valamint a bejelentésből eredő szakmai következtetések hasznosítására vonatkozó szabályokat.

(7) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője olyan belső kontrollrendszert alakít ki, amely minden tevékenységi kör esetében alkalmas az etikai értékek és az integritás érvényesítésének biztosítására, valamint a korrupció és a visszaélés hatékony megelőzésére.

5. § A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője integrált kockázatkezelési rendszert módosít, amelynek keretében azonosítja és elemzi a köztulajdonban álló gazdasági társaság tevékenységében rejlő és a szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, valamint meghatározza az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, az intézkedéssel érintett szervezeti egységek körét, az azok végrehajtásának folyamatos nyomon követési módját és eljárásrendjét.

6. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője a köztulajdonban álló gazdasági társaságon belül olyan kontrolltevékenységeket alakít ki, amelyek biztosítják a kockázatok azonosítását és kezelését, ezzel hozzájárulnak a köztulajdonban álló gazdasági társaság céljainak eléréséhez, valamint erősítik a köztulajdonban álló gazdasági társaság integritását.

(2) A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a kontrollok kiépítését, különösen

- a) a döntések dokumentumainak előkészítése,
- b) a döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsági vizsgálata,
- c) a döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, ellenjegyzése, valamint

d) a gazdasági eseményekhez kapcsolódó elszámolások vonatkozásában.

(3) A (2) bekezdés a), c) és d) pontjában meghatározott tevékenységek feladatköri elkülönítését biztosítani kell.

7. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je a bels és küls információáramlás biztosítása érdekében információs és kommunikációs rendszert alakít ki és m ködtet.

(2) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je a szervezeti integritást sért események és panaszok bejelentése és kezelése érdekében bejelent rendszert alakít ki és m ködtet a gazdasági társaság m kódésének megfelelő en, az egyes ágazati szabályozások figyelembevételével.

8. § A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je kialakítja a köztulajdonban álló gazdasági társaság tevékenységének, valamint a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, amely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésb l, valamint az operatív tevékenységekt l függetlenül m kód bels ellen rzésb l áll.

4. Megfelelést támogató szervezeti egység

9. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je megfelelősi tanácsadókból álló megfelelést támogató szervezeti egységet hoz létre, amely közvetlenül a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet jének alárendelve végzi a munkáját. Ha a megfelelést támogató szervezeti egység kialakítása a köztulajdonban álló gazdasági társaság számára a gazdasági társaság tevékenységének természete, mérete és összetétele alapján aránytalan terhet jelent, és a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je hitelt érdeml en igazolni tudja a tulajdonosi jogok gyakorlójának, hogy a megfelelősi feladatok ellátását nem befolyásolja hátrányosan, úgy elegend egy személy megfelelősi tanácsadót kijelölni. A megfelelősi tanácsadói feladatok ellátása megbízási jogviszony keretében is biztosítható.

(2) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je biztosítja, hogy - a köztulajdonban álló gazdasági társaság mérete, tevékenységének jellege, nagyságrendje és összetettsége, valamint pénzügyi er forrásai arányában -

a) a megfelelést támogató szervezeti egység a m ködtetéshez szükséges számú, képzettség és szakmailag alkalmas munkatárssal, anyagi er forrással, és

b) a megfelelést támogató szervezeti egység, valamint a megfelelősi tanácsadó (a továbbiakban együtt: megfelelésért felel s) a m kódéshez szükséges és a feladatok ellátásához szükséges hatáskörrel, szakmai függetlenséggel és információhoz való hozzáféréssel rendelkezzen.

(3) A megfelelést támogató szervezeti egység vezet jének, vagy ha a tevékenységet egy megfelelősi tanácsadó látja el, akkor megfelelősi tanácsadónak fels fokú jogi vagy gazdasági végzettséggel rendelkező, büntetlen el élet személy jelölhet ki a felügyel bizottság egyetértésével. A megfelelősi tanácsadónak vagy megfelelést támogató szervezeti egység esetében legalább egy megfelelősi tanácsadónak legalább két éves, a végzettségének megfelelő szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

(4) A megfelelősi tanácsadó a szakmai álláspontját befolyástól mentesen alakítja ki, amely miatt hátrány nem érheti.

(5) Megfelelési tanácsadónak egy id ben nem jelölhet ki a köztulajdonban álló gazdasági társaság bels ellen re.

(6) A megfelelősi tanácsadónak - beleértve a küls szolgáltató által kijelölt személyeket is - nem jelölhet ki

a) a tulajdonos képvisel jének, a köztulajdonban álló gazdasági társaság tulajdonosi joggyakorlójának, els számú vezet jének, az igazgatóság tagjának, valamint a felügyel bizottság tagjának a Polgári Törvénykönyvr l szóló törvény szerinti hozzátartozója,

b) a tulajdonosnál vagy a tulajdonosi joggyakorlónál bels ellen rzési vagy integritás tanácsadói tevékenységet végző személy és annak a Polgári Törvénykönyvr l szóló törvény szerinti hozzátartozója,

c) akit l az adott feladat tárgyilagossága végrehajtása egyéb okból nem várható el.

10. § (1) A megfelelésért felel s feladata:

a) annak el segítése, hogy a köztulajdonban álló gazdasági társaság megfeleljen a tevékenységére és m kódésére vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak és a szabályzatai összhangban legyenek a jogszabályi rendelkezésekkel,

b) azon intézkedések és eljárások érvényesülésének folyamatos nyomon követése és rendszeres ellen rzése, amelyek célja az irányadó jogszabályoktól való eltérések feltárása,

c) a köztulajdonban álló gazdasági társaság által végzett tevékenység jogszabályoknak, a gazdasági társaság célkit zéseinek, bels szabályzatainak, értékeinek és elveinek, továbbá a tevékenységi körére vonatkozó szakmai standardoknak való megfelelés nyomon követése,

d) a feltárt hiányosságok megszüntetése és a kockázatok csökkentése érdekében javaslatok készítése a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je részére, valamint a megfelelésbeli hiányosságok feltárása érdekében tett intézkedések nyilvántartása, folyamatos nyomon követése és rendszeres ellen rzése,

e) a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet jének, vezet testületének és a köztulajdonban álló gazdasági társaság munkavállalóinak támogatása abban, hogy a köztulajdonban álló gazdasági társaság teljesítse a tevékenységére és m kódésére vonatkozó jogszabályokban foglalt kötelezettségeit,

f) a jogszabályoknak történő megfelelés, mint cél érvényesülését elősegítő szervezeti szemlélet kialakításának támogatása szervezetfejlesztési eszközökkel és képzések szervezésével,

g) a bels kontrollrendszer vonatkozásában a kontrollkörnyezet kialakításának és az integrált kockázatkezelésnek a koordinációja, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője általi meghatalmazás alapján a köztulajdonban álló gazdasági társaság működésével összefüggő integritást sértő, korrupciós és visszaélés-gyanús eseményekre vagy kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadásával és kivizsgálásával kapcsolatos feladatok ellátása,

h) a jogszabályoknak történő szervezeti megfeleléssel kapcsolatos intézkedések vonatkozásában a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének folyamatos támogatása, tanácsadás.

(2) A megfelelésért felelős az (1) bekezdésben foglaltak teljesítéséről évente legalább egyszer jelentést készít a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője és a felügyelő bizottság részére. A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője a jelentést tájékoztatásul megküldi a társaság legfőbb szerve részére.

5. Nyilatkozat a bels kontrollrendszer működéséről

11. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője - a 3. § (3) bekezdése szerinti irányelvben meghatározottak szerint a megfelelésért felelős által előkészített - nyilatkozatban értékeli a köztulajdonban álló gazdasági társaság bels kontrollrendszerét.

(2) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője megküldi az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatot a felügyelő bizottság részére.

(3) A felügyelő bizottság a nyilatkozatra vonatkozó álláspontjáról határozatban dönt. Ha a felügyelő bizottság nem fogadja el a nyilatkozatot, az elutasítás indokát a határozatában szerepelteti.

(4) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatot - a felügyelő bizottság vonatkozó határozatával együtt - tájékoztatásul megküldi a társaság legfőbb szerve és a tulajdonosi joggyakorló részére.

(5) A felügyelő bizottság a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjét intézkedési terv készítésére kötelezi, ha a nyilatkozatot nem fogadja el, vagy a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozat erre vonatkozó pontját tölti ki. Az intézkedési tervet a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője tájékoztatásul megküldi a társaság legfőbb szerve részére. Az intézkedési terv végrehajtásáról a gazdasági társaság első számú vezetője az abban meghatározott végső határidőt követően 15 napon belül, de legalább évente beszámol a felügyelő bizottságnak és a társaság legfőbb szervének.

(6) Ha a köztulajdonban álló gazdasági társaságnál év közben változás történik az első számú vezető személyében, vagy a köztulajdonban álló gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása vagy jogutód nélküli megszűnése esetén a távozó első számú vezető köteles a nyilatkozatot az irányelvben meghatározottak szerint az addig eltelt idő szak vonatkozásában kitölteni, és a jogutód nélküli megszűnés kivételével az új első számú vezetőnek, valamint a jogutód köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének átadni, aki azt saját nyilatkozatához mellékel. Jogutód nélküli megszűnése esetén a köztulajdonban álló gazdasági társaságra vonatkozó iratkezelési szabályoknak megfelelően kell a nyilatkozatot megőrizni.

6. A köztulajdonban álló gazdasági társaságok bels ellenőrzése

12. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője biztosítja a bels ellenőrzés működési feltételeit.

(2) A bels ellenőrzési tevékenység ellátása részben vagy egészben - a felügyelő bizottság előzetes jóváhagyásával - külső szolgáltató bevonásával is biztosítható.

(3) A felügyelő bizottság és a bels ellenőrzési vezető jogosult

a) ideiglenes kapacitás-kiegészítés vagy

b) speciális szakértelem szükségessége esetén

külső szolgáltató bevonására javaslatot tenni a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének.

(4) A bels ellenőrzési tevékenység (2) és (3) bekezdés szerinti megszervezésére vonatkozó írásbeli megállapodás rendelkezik a bels ellenőrzési vezető feladatkörébe tartozó tevékenységek és kötelezettségek ellátásának módjáról, valamint az alvállalkozó bevonásának lehetőségéről és annak feltételeiről.

(5) A (2) és (3) bekezdés szerinti megállapodás alapján bels ellenőrzést végző személynek - azon, a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező személyek kivételével, akik szakmájukat a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvény rendelkezéseire figyelemmel határon átnyúló szolgáltatás keretében kívánják gyakorolni - meg kell felelnie a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál bels ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek bels kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételeknek, azzal, hogy a külső szolgáltató vezetőjének legalább öt éves, jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

(6) Az (5) bekezdést nem kell alkalmazni akkor, ha a külső szolgáltató bevonásának indoka olyan speciális szakértelem szükségessége, amellyel a bels ellenőrzés képzettsége és szakmai tapasztalata ellenére nem rendelkezik, mert ahhoz

elengedhetetlen valamely más szakma, szakterület ismerete is.

(7) Ha a köztulajdonban álló gazdasági társaság a bels ellen rzési tevékenység ellátásához küls szolgáltatót is igénybe vesz, a köztulajdonban álló gazdasági társaság bels ellen rei együttm ködnek a küls szolgáltatóval és a küls szolgáltató által rendelkezésre bocsátott személyekkel. A küls szolgáltató vezet je a köztulajdonban álló gazdasági társaság bels ellen rei felett utasítási joggal nem rendelkezik.

13. § (1) A bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység munkáját a nemzetközi bels ellen rzési standardok figyelembevételével kialakított bels ellen rzési alapszabály és bels ellen rzési kézikönyv szerint végzi.

(2) A bels ellen rzési alapszabályt a felügyel bizottság hagyja jóvá, amely tartalmazza

- a) a bels ellen rzési tevékenység célját és hatókörét,
- b) a bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység felhatalmazását és felel sségét,
- c) a bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység helyét a szervezetben belül,
- d) a bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység beszámolási kötelezettségét és kapcsolattartását a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je, az igazgatóság, a felügyel bizottság és a tulajdonosi joggyakorló vonatkozásában,
- e) a bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység hozzáféréseit a bels ellen rzési tevékenysége elvégzéséhez szükséges adatokhoz, személyekhez és fizikai eszközökhöz.

(3) A bels ellen rzési kézikönyvet a bels ellen rzési alapszabályban meghatározottaknak megfelelő en a felügyel bizottság vagy a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je hagyja jóvá, amely tartalmazza

- a) a bizonyosságot adó és a tanácsadó tevékenységre vonatkozó módszertant és eljárási szabályokat,
- b) a tervezés megalapozásához alkalmazott kockázatelemzési módszertan leírását,
- c) az ellen rzési dokumentumok formai követelményeit, az alkalmazott iratmintákat,
- d) az ellen rzési megállapítások hasznosításának nyomon követését,
- e) az ellen rzés során büntet -, szabálysértési, kártérítési, valamint munkaviszonyból származó kötelezettség vétkes megszegése miatti felel sségre vonási eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság feltárása esetén alkalmazandó eljárást.

(4) A bels ellen r a bizonyosságot adó és tanácsadási tevékenységen kívül a köztulajdonban álló gazdasági társaság más tevékenysége végrehajtásába nem vonható be, nem vehet részt annak operatív m ködéssel kapcsolatos feladatok ellátásában, így különösen

- a) a bels ellen rzési egységre vonatkozó döntések kivételével a köztulajdonban álló gazdasági társaság m ködéssel kapcsolatos döntések meghozatalában,
- b) a köztulajdonban álló gazdasági társaság bármely végrehajtási vagy irányítási tevékenységében,
- c) a bels ellen rzési szervezetre vonatkozó pénzügyi tranzakciók kivételével pénzügyi tranzakciók kezdeményezésében vagy jóváhagyásában, valamint kötelezettségek vállalásában,
- d) a köztulajdonban álló gazdasági társaság bármely, nem a bels ellen rzési egység által alkalmazott munkatárs tevékenységének irányításában, kivéve, ha ezek a munkatársak szakért ként segítik a bels ellen rzést végz személyt vagy szervezeti egységet,
- e) a bels ellen rzésre vonatkozó bels szabályzatok kivételével a bels szabályzatok elkészítésében,
- f) a bels ellen rzésre vonatkozó intézkedési terv kivételével a köztulajdonban álló gazdasági társaság intézkedési terveinek elkészítésében.

(5) A bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység a tevékenységét független, befolyástól mentes, pártatlan és tárgyilagos módon végzi.

(6) A bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység tevékenységének tervezése során önállóan jár el, ellen rzési terveit kockázatelemzésre alapozva és a soron kívüli ellen rzések lehet ségének figyelembevételével állítja össze.

(7) A bels ellen r önállóan állítja össze a megállapításait, következtetéseit és a javaslatait tartalmazó ellen rzési jelentést.

14. § (1) A bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység tevékenysége kiterjed a köztulajdonban álló gazdasági társaság minden tevékenységére, különösen az árbevétel és a költségek és ráfordítások, valamint a várható eredmény tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásnak a vizsgálatára.

(2) A bels ellen r bizonyosságot adó tevékenysége körében elemzi, vizsgálja és értékeli különösen

- a) a bels kontrollrendszer kiépítését, m ködését, továbbá a jogszabályoknak és a szabályzatoknak való megfelelést, valamint a bels kontrollrendszer m ködének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét,
- b) a rendelkezésre álló er forrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások megfelelést,
- c) a stratégiai és operatív döntések meghozatalát,

- d) az etikai elvárások és értékek érvényesülésének elősegítését,
- e) a hatékony szervezeti teljesítménymenedzsmentet és a számonkérhetőség biztosítását.
- (3) A belső ellenőrzési megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat fogalmaz meg a kockázati tényezők, hiányosságok csökkentése, a szabálytalanságok és visszaélések megelőzése, feltárása, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság eredményességének növelése, továbbá a belső kontrollrendszerek javítása és továbbfejlesztése érdekében.
- (4) A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység nyilvántartja és nyomon követi a belső ellenőrzési jelentések alapján készült intézkedési terveket.
- (5) A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység tanácsadó tevékenysége keretében ellátható feladatai lehetnek különösen
- a) a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének támogatása az egyes megoldási lehetőségek elemzése, értékelése, vizsgálata, és azok kockázatának becslése útján,
 - b) a pénzügyi, tárgyi, informatikai és humán erőforrás-kapacitásokkal való ésszerűbb és hatékonyabb gazdálkodásra vonatkozó tanácsadás biztosítása,
 - c) a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjére szakértői támogatás nyújtása a kockázatok és a szervezeti integritást sértő események kezelése, továbbá a teljesítménymenedzsmentre vonatkozó rendszerek kialakítása, és azok folyamatos továbbfejlesztése érdekében,
 - d) tanácsadás biztosítása a szervezeti struktúrák racionalizálása, és a változásmenedzsment területe vonatkozásában,
 - e) konzultáció, tanácsadás biztosítása a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjére,
 - f) javaslatok megfogalmazása a köztulajdonban álló gazdasági társaság működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében, a köztulajdonban álló gazdasági társaság belső szabályzatainak tartalmát, szerkezetét illetően.
- (6) A belső ellenőrzést végző személy - beleértve a külső szolgáltató által kijelölt személyeket is - a személye vonatkozásában fennálló összeférhetetlenségre tekintettel nem vehet részt olyan belső ellenőrzési tevékenységben, amely tekintetében vele szemben az alábbi összeférhetetlenségi okok állnak fenn:
- a) a tulajdonos képviselőjének, a köztulajdonban álló gazdasági társaság tulajdonosi joggyakorlójának, első számú vezetőjének, az igazgatóság tagjának, a felügyelő bizottság tagjának, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság ellenőrzési alárendelt szervezeti egysége munkavállalójának a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója,
 - b) a tulajdonosnál vagy a tulajdonosi joggyakorlónál belső ellenőrzési tevékenységet végző személy és annak a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója,
 - c) korábban részt vett az ellenőrzött szervezeti egység tevékenységében, a feladatellátásának a megszűnésétől számított egy évig,
 - d) az ellenőrzéssel érintett szervezeti egységgel közös, valamint az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó program, projekt vagy feladat végrehajtásában közreműködött, a projekt lezárását, vagy a feladat elvégzését követő egy évig,
 - e) az adott feladat tárgyilagos végrehajtása tekintetében egyéb okból nem várható el.
- (7) A belső ellenőrzést érintő összeférhetetlenségről a belső ellenőrzési vezető az összeférhetetlenség okának tudomására jutásától számított 10 napon belül határoz. A belső ellenőrzési egység vezetőjének, vagy az egyszemélyi belső ellenőrzési személyét érintő összeférhetetlenség esetén a felügyelő bizottság az összeférhetetlenség okának tudomására jutásától számított 10 napon belül határoz. A döntés meghozataláig az összeférhetetlenségben érintett személyt az adott ellenőrzésben való részvétel alól fel kell menteni.
- 15. § (1) A belső ellenőrzési vezető feladata**
- a) a belső ellenőrzési alapszabály és a belső ellenőrzési kézikönyv elkészítése,
 - b) a kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítása, a felügyelő bizottság jóváhagyása után a tervek végrehajtása, valamint azok megvalósításának nyomon követése,
 - c) a belső ellenőrzési tevékenység megszervezése, az ellenőrzések végrehajtásának irányítása,
 - d) az ellenőrzések összehangolása,
 - e) ha az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, valamint munkaviszonyból származó kötelezettség vétkes megszegése miatti felelősségre vonási eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének érintettsége esetén a felügyelő bizottság haladéktalan tájékoztatása a belső ellenőrzés eszközeivel feltárt adatokról és javaslattétel a megfelelő eljárások megindítására,
 - f) a lezárt belső ellenőrzési jelentés jóváhagyása, valamint annak megküldése a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjéhez és a felügyelő bizottság részére a belső ellenőrzési alapszabályban meghatározottaknak megfelelően,
 - g) az éves ellenőrzési jelentés összeállítása.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feladatokon túl a bels ellen rzési vezet

- a) gondoskodik arról, hogy a bels ellen rzési tevékenységet a nemzetközi bels ellen rzési standardoknak megfelelően lássák el,
- b) gondoskodik a bels ellen rzések nyilvántartásáról, az ellen rzési dokumentumok meg rzéséről, valamint a dokumentumok és az adatok biztonságos tárolásáról,
- c) biztosítja a bels ellen rök szakmai továbbkzését, ennek érdekében éves képzési tervet készít és gondoskodik annak megvalósításáról,
- d) tájékoztatja a felügyel bizottságot és a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjét az éves ellen rzési terv megvalósításáról, és az attól való eltérésekről,
- e) kialakítja és megköveteli a bels ellen rzési jelentések alapján készített intézkedési tervek nyilvántartását,
- f) gondoskodik arról, hogy a bels ellen rzést végzők tevékenységüket a bels ellen rzési tevékenység során kezelt adatokat illetően az adatvédelmi és minősített adatok védelmére vonatkozó előírások figyelembevételével végezzék.

16. § (1) A bels ellen rzési vezet nek joga van a felügyel bizottsághoz fordulni, továbbá meghívottként tanácskozási joggal részt venni a felügyel bizottság és - ha az adott köztulajdonban álló gazdasági társaságnál működik - az auditbizottság ülésein.

(2) A bels ellen r tevékenysége során jogosult

- a) a köztulajdonban álló gazdasági társaság helyiségeibe - a köztulajdonban álló gazdasági társaság biztonsági előírásaira, munkarendjére figyelemmel - belépni,
- b) a köztulajdonban álló gazdasági társaságnál - a külön jogszabályokban meghatározott adatvédelmi és minősített adatok védelmére vonatkozó előírások betartásával - az ellen rzés tárgyához kapcsolódó, minősített adatot, üzleti és gazdasági titkot tartalmazó iratokba és más dokumentumokba, valamint elektronikus adathordozón tárolt adatokba betekinteni, azokról másolatot, kivonatot vagy tanúsítványt készíttetni, indokolt esetben - kizárólag a feltétlenül szükséges időre - az eredeti dokumentumokat másolat hátrahagyása mellett jegyzőkönyvben rögzítetten átvenni,
- c) a köztulajdonban álló gazdasági társaság bármely munkavállalójától vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személyt írásban vagy szóban felvilágosítást kérni,
- d) a köztulajdonban álló gazdasági társaság működésével és gazdálkodásával összefüggő kérdésekben a bels ellen rzési vezet jóváhagyásával információt kérni más szervektől,
- e) a vizsgálatba további szakértő bevonását kezdeményezni.

(3) A bels ellen r a tevékenysége során

- a) végrehajtja a bels ellen rzési vezet által jóváhagyott ellen rzési programban foglaltakat,
- b) tevékenységének megkezdéséről az ellen rzött szervezeti egység vezetőjét tájékoztatja,
- c) objektív véleménye kialakításához szükséges dokumentumokat és körülményeket megvizsgálja,
- d) megállapításait, következtetéseit és javaslatait tárgyszerűen, a valóságnak megfelelően írásba foglalja, és azokat elegendő és megfelelő bizonyítékkal alátámasztja,
- e) ha az ellen rzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, valamint munkaviszonyból származó kötelezettség vétkes megszegése miatti felelősségre vonási eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, haladéktalanul jelentést tesz a bels ellen rzési vezet nek, a bels ellen rzési vezet érintettsége esetén a felügyel bizottságnak,
- f) a bels ellen rzési jelentés tervezetét az ellen rzött szervezeti egység vezetőjével egyezteteti, a bels ellen rzési jelentést elkészíti, a bels ellen rzési jelentés aláírását követően a lezárt bels ellen rzési jelentést a bels ellen rzési vezet nek átadja,
- g) ellen rzési megbízatásával kapcsolatban vagy személyére nézve összeférhetlenségi ok tudomására jutásáról haladéktalanul jelentést tesz a bels ellen rzési vezet nek,
- h) az eredeti dokumentumokat az ellen rzés lezárásakor hiánytalanul visszaszolgáltatja, valamint, ha az ellen rzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, valamint munkaviszonyból származó kötelezettség vétkes megszegése miatti felelősségre vonási eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, az eredeti dokumentumokat a szükséges intézkedések megtétele érdekében a bels ellen rzési vezet útján az ellen rzött szervezeti egység vezetőjének, a szervezeti egység vezetőjének érintettsége esetén annak felettése részére jegyzőkönyv alapján átadja,
- i) a köztulajdonban álló gazdasági társaság szervezeti egységeinél a biztonsági szabályokat és a munkarendet figyelembe veszi,
- j) a tudomására jutott minősített adatot, üzleti és gazdasági titkot megőrzi,
- k) az ellen rzési tevékenységet a 13. § (3) bekezdése szerinti kézikönyvben meghatározott módon megfelelően dokumentálja, az ellen rzés során készített iratokat és iratmásolatokat - az adatvédelmi és a minősített adatok védelmére vonatkozó előírások betartásával - az ellen rzés dokumentációjához csatolja.

17. § A köztulajdonban álló gazdasági társaság ellen rzött szervezeti egység vezetője jogosult

a) az ellenrész személyazonosságának bizonyítására alkalmas okirat bemutatását kérni, ennek hiányában az együttes ködést megtagadni,

b) az ellenrész vonatkozó megállapításait megismerni, azokra észrevételeket tenni, és az észrevételekre választ kapni.

18. § A köztulajdonban álló gazdasági társaság vezetői és munkavállalói kötelesek

a) az ellenrész végrehajtását elősegíteni, együttes ködni,

b) a bels ellenrész részére szóban vagy írásban a kért tájékoztatást, felvilágosítást, nyilatkozatot megadni, a dokumentációkba a betekintést biztosítani, kérés esetén az eredeti dokumentumokat - másolat és jegyzőkönyv ellenében - az ellenrésznek a megadott határidőre átadni,

c) a saját hatáskörébe tartozóan az ellenrész megállapításai, és javaslatai alapján a végrehajtásért felelősöket és a végrehajtás határidejét feltüntet intézkedési tervet készíteni, az intézkedéseket a megadott határidőig végrehajtani, arról a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjét és a bels ellenrész vezetőjét tájékoztatni,

d) a bels ellenrész számára a helyszíni ellenrész lefolytatásához megfelelő munkakörülményeket biztosítani.

19. § A bels ellenrész vezetője kockázatalapú éves ellenrész tervet állít össze. A tárgyévét követő évre vonatkozó éves ellenrész tervet benyújtja a felügyelő bizottság részére. A felügyelő bizottság a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője és a tulajdonosi jogok gyakorlója véleményének figyelembevételével a tárgyévét megelőző év december 31. napjáig jóváhagyja az éves ellenrész tervet.

20. § (1) A bels ellenrész vezetője az ellenrész megkezdéséről értesíti az ellenrész szervezeti egység vezetőjét, ennek keretében tájékoztatást ad az ellenrész céljáról és formájáról, valamint az ellenrész várható időtartamáról. Az előzetes bejelentést nem kell megtenni, ha az - a rendelkezésre álló adatok alapján - megíjíthatja az ellenrész eredményes lefolytatását. Az előzetes bejelentés elhagyásáról a bels ellenrész vezetője dönt.

(2) A bels ellenrész az ellenrész szükség szerint a helyszínen, valamint adatbekérés útján, első sorban az ellenrész tárgyához, céljához és időszakához kapcsolódó információk és dokumentumok alapján a bels kontrollrendszer értékelésével, valamint az ellenrész programban meghatározottak szerint hajtja végre.

(3) Az ellenrész vezetője bels ellenrész (a továbbiakban: vizsgálatvezető) gondoskodik az ellenrész összehangolt, az ütemezésnek megfelelő végrehajtásáról.

21. § (1) Az ellenrész program végrehajtása során, annak eredményeként a bels ellenrész a megállapításait, következtetéseit és javaslatait bels ellenrész jelentésben foglalja össze.

(2) A bels ellenrész jelentés elkészítéséért, annak tartalmáért, a levont következtetésekért és a kapcsolódó javaslatokért a vizsgálatvezető, a megállapítások valódiságáért és alátámasztásáért a vizsgálatot végzők felelősek.

(3) A bels ellenrész a bels ellenrész jelentésben foglaltakat elegendő, megbízható, érdemi és hasznos ellenrész bizonyítékokkal támasztja alá.

(4) A bels ellenrész a megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat lényegre törően és világosan fogalmazza meg úgy, hogy

a) az ellenrész programban meghatározott, az ellenrész célját, tárgyát és hatókörét képező tevékenység objektíven értékelhető legyen,

b) rávilágítson a tevékenységgel kapcsolatos kockázatokra és kontrollhiányosságokra,

c) a javaslatok végrehajthatóak legyenek, teljesítésük pedig ellenőrizhető és számon kérhető legyen.

(5) A bels ellenrész a bels ellenrész jelentésben objektíven szerepeltet minden olyan lényeges tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló bels ellenrész jelentés teljességét.

(6) A bels ellenrész a bels ellenrész jelentés elkészítésénél értékeli minden, az ellenrész szervezeti egységek és egyéb felek által rendelkezésükre bocsátott információt és véleményt.

(7) A bels ellenrész a bels ellenrész jelentés vezetői összefoglalójában az ellenrész eredményét és a feltárt hiányosságokat összefoglaló értékelést ad.

22. § (1) A bels ellenrész vezetője a bels ellenrész jelentés tervezetét vagy annak kivonatát egyeztetés céljából megküldi az ellenrész szervezeti egység vezetőjének, továbbá azon szervezeti egységek vezetőinek, melyekre vonatkozóan a bels ellenrész jelentéstervezet megállapítást vagy javaslatot tartalmaz (a továbbiakban együtt: érintettek).

(2) A bels ellenrész jelentéstervezet egyeztetését a bels ellenrész kézikönyvben foglaltaknak megfelelően kell lefolytatni.

(3) Az észrevételek elfogadásáról vagy elutasításáról a vizsgálatvezető javaslata alapján a bels ellenrész vezetője dönt, amelyről írásbeli tájékoztatást ad, és megindokolja az el nem fogadott észrevételeket vagy egyeztetés megbeszélést összehívását kezdeményezi.

(4) Az elfogadott észrevételeket a vizsgálatvezető átvezeti az ellenrész jelentéstervezeten. Az érintettek észrevételeit és a vizsgálatvezető válaszát csatolni kell az ellenrész dokumentációjához.

(5) Ha az érintett a megállapításokat vitatja, bármelyik fél kezdeményezésére egyeztet megbeszélést kell tartani. Az egyeztet megbeszélésr l jegyz könyv készül, amely tartalmazza a megbeszélés eredményét. Amennyiben az egyeztetések ellenére véleménykülönbség marad fenn a bels ellen rzés és az ellen rzött fél között, úgy az ellen rzött szervezeti egység vezet jének különvéleményét a bels ellen rzés megjeleníti a bels ellen rzési jelentésben.

23. § (1) A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je a lezárt ellen rzési jelentést vagy annak kivonatát megküldi az ellen rzött szervezeti egység vezet jének és szükség esetén felhívja az intézkedési terv elkészítésére.

(2) Ha az ellen rzés során büntet -, szabálysértési, kártérítési, valamint munkaviszonyból származó kötelezettség vétkes megszegése miatti felel sségre vonási eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, az nem befolyásolja az ellen rzés lezárását.

(3) Az intézkedési terv elkészítéséért, végrehajtásáért és a megtett intézkedésekr l történ beszámolásért az ellen rzött, valamint a javaslattal érintett szervezeti egység vezet je felel s.

(4) Az intézkedési tervet a szükséges intézkedések végrehajtásáért felel s személyek és a vonatkozó határid k megjelölésével készíti el az ellen rzött szervezeti egység vezet je. Az intézkedési tervben az egyes feladatokhoz kapcsolódó határid ket úgy határozza meg, hogy azok számon kérhet ek legyenek. Ha a feladat jellege egy éven túl mutat, akkor részfeladatokat, valamint részhatárid ket határoz meg, ahol ez értelmezhet .

(5) Az intézkedési terv jóváhagyásáról - a bels ellen rzési vezet véleményének kikérésével - a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je dönt.

(6) Az ellen rzött szervezeti egység vezet je az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az intézkedési tervben meghatározott legutolsó határid lejártát követ 8 napon belül írásban beszámol a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je részére, és ezen beszámolót egyúttal tájékoztatásul megküldi a bels ellen rzési vezet je részére is.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott beszámoló - az intézkedési tervvel összehasonlítható módon - tartalmazza a megtett intézkedések rövid leírását, a végre nem hajtott intézkedések okát.

(8) A bels ellen rzési vezet a (6) bekezdésében meghatározott tájékoztatás alapján nyilvántartást vezet, amellyel a bels ellen rzési jelentésekben tett megállapításokat, javaslatokat, a vonatkozó intézkedési terveket és azok végrehajtását nyomon követi.

24. § (1) A bels ellen rzési vezet a bels ellen rzés éves tevékenységér l éves ellen rzési jelentést készít, mely tartalmazza

- a) a bels ellen rzést végz személy vagy szervezeti egység által végzett tevékenység bemutatását önértékelés alapján,
- b) a bels kontrollrendszer m ködésekének értékelését az ellen rzési tapasztalatok alapján,
- c) az intézkedési tervek megvalósításáról készült összefoglalót.

(2) A bels ellen rzési vezet az (1) bekezdés szerinti éves ellen rzési jelentést benyújtja a felügyel bizottság részére és tájékoztatásul megküldi a köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je részére. A felügyel bizottság legkés bb a tárgyévet követ év május 31. napjáig jóváhagyja az éves ellen rzési jelentést. A köztulajdonban álló gazdasági társaság els számú vezet je az éves ellen rzési jelentést tájékoztatásul megküldi a társaság legf bb szervének.

7. Záró rendelkezések

25. § Ez a rendelet 2020. január 1-jén lép hatályba.

26. § (1)¹ Az e rendeletben meghatározottakat 2021. január 1-jét l kell alkalmazni.

(2)² A 11. § (1) bekezdésében el írt nyilatkozatot els alkalommal a 2021. év tekintetében kell elkészíteni a 2022. évben.

27. § Ez a rendelet a bels piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, valamint a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekr l szóló, 2011. november 8-i 2011/85/EU tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

Tartalomjegyzék

339/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet	1
a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszeréről	1
1. A rendelet hatálya	1
2. Értelmező rendelkezések	1
3. A gazdasági társaság első számú vezetőjének a belső kontrollrendszer kialakításával és működtetésével összefüggő feladatai	1
4. Megfelelést támogató szervezeti egység	3
5. Nyilatkozat a belső kontrollrendszer működtetéséről	4
6. A köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső ellenőrzése	4
7. Záró rendelkezések	9